



## Byggja nýtt flakavirki á Tvøroyri

Nú er arbeiðið byrjað at gera nýtt flakavirki á Tvøroyri. Virkið verður liðugt í summar

**Síða 5**



## Borgarstjóra-starvið er ein skylda

Tað er ein skylda hjá mær at røkja tey stórv, eg eri valdur til, sigur Jógvan við Keldu, sum nú fer at tosa við varamenn sínar í býráðnum og lögtinginum

**Síða 6**

**Fekk 160.000 kr í bót fyri 959 kg ov nógv av hýsu:**

# Norðmenn forfylgja føroyingum

Eitt lítið lógarbrot hevur kostað Vesturvón 160.000 krónur í bót. Tá norskir myndugleikar kannaðu Vesturvón hós-dagin, komu teir fram á, at skipið hevði fiskað 959,5 kg ov nógv av hýsu. Skiparin, Jónberg á Mýrini, er rættuliga argur inn á norðmenn: – Hetta er rein forfylgning, sigur hann



**Síða 4**



## Oljuvinna møgulega einki gullnám

**Síða 10-11**

– Møgulega eru vit komin har til, at oljuvinna ikki longur er ein vinna, har tú vinnur milliónir av krónum upp á ein dag, sigur Regin Hammer, sum júst er útbúgvin olju- og gassbúskaparfrøðingur



Regin Hammer úr Havn hevur tikið útbúgving í olju- og gassbúskapi við lærda háskúlan í Dundee í Skotlandi. A myndini saman við Friðbjörg Biskopsto úr Klaksvík, sum hevur útbúgvild seg sum jarðfrøðing í Kexpermannahavn og London. Bæði hava tey fingið legat frá AMG oljubókinum

## Fyrsti føroy- ingur við út- búgving í olju- og gassbú- skapi

JAN MÜLLER

Lika síðan menn av álvara fóru at tosa um eina møguliga komandi føroyska oljuvinnu hava stóðugt fleiri føroyingar valt sær hesa vinnu sum framtíðar lívsleið. Eisini ungir føroyingar hava longu valt „oljuleiðina“ ella óki við tilknýti til hesa vinnu, tá teir eru farnir burtur at útbúgva seg.

Millum teirra, sum eftir lokna útbúgving í Hoydølum, og eitt ára lestur á Fróðskaparsetrinum hevði hug til at vita meira um hesa fyrri okkum so nýggju vinnu, er Regin Hammer úr Havn.

Eftir studentaskúlan fór hann á Fróðskaparsetrið, har hann var í eitt ár. Tað gav honum beinleiðis atgongd til 2. ár á Robert Gordon universitetinum í Aberdeen, har hann bert 20 ára gamal byrjaði at lesa búskap. Útbúgvingin tók trí ár. Tað er rættliga kostnaðarmikið hjá føroyingum at lesa í Skotlandi, og fekk Regin stuðul frá Shell í Føroyum til lesturn.

Ahugin hjá Regin fyrri eini komandi føroyskari oljuvinnu sæð út frá einum búskaparlíggjum ljósi og tann sannroynd, at Aberdeen er oljubúskastadurinn í Bretlandi,

gjørdu tað rættliga nátturligt at fara víðari við lesnaðinum. Og tá tey trí stóru oljufeløgini í AMG-bókinum, Statoil, Mobil og Enterprise settu lýsingar í føroysku blóðini, har tey buðu føroyingum legat, um áhugi var fyrri at taka hægru lestur í Bretlandi við atliti til eina oljuvinnu, søkti Regin. Ursliðið varð, at hann fór at lesa olju- og gassbúskap á lærda háskúlanum í Dundee.

Hetta var eitt sera áhugavert tíðarskeið, har Regin fekk serútbúgving í orkubúskapi og harundir í skatting av oljufelögum. Í september í fjór fekk hann starv í Figgjarmálastýrinum, sum eisini hevur endaliga ábyrgdina av skatting av eitt nú oljuvinnuni í Føroyum.

Kolvetnisskattalógin, sum nú er lögð fyrri tingið, var meira enn hálv líög, tá Regin byrjaði at arbeiða í Figgjarmálastýrinum.

Regin veit ikki, hvussu framtíðin verður, men honum dámar væl á sínum nýggja arbeiðs-plássi, eisini tí at tað hann hevur útbúgvild seg til, olju- og gassskatting, hevur tú fingið testad til rættis á Figgjarmálastýrinum.

Regin Hammer, serfrøðingur í olju- og gassbúskapi:

# Føroysk oljuvinna møguliga einki gullnám

*Halda lágu oljuprísirnir sær, ella møguliga lækka enn meira, verður føroysk oljuvinna møguliga ikki tað gullnámíð, sum fleiri hava roknað við, sammett við menningina í øðrum londum. Men virkseimið og arbeiðið í Føroyum kann fáa stóran týdning fyrri samfelagið*

Jan Müller

Hvat heldur so hesin bert 25 ára gamli føroyski serfrøðingurinn í olju- og gassskatting um kolvetnisskattalógina, sum er lögð fyrri tingið og sum skal til 1. viðgerð í dag?

Fyrri Regin er uppskotið til kolvetnisskattalóg bara eitt forlengið av vanligu partafelagsskattinum, soleiðis at hann eisini fevnir um aðra vinnu á landgrunninum. Her er einki kontroversielt at finna ella sum hann málber seg - einki, sum kann føra til hovuðsbryggj nakra staðni.

Regin Hammer heldur, at lógin sum so skuldi verið góð nokk fyrri oljufelögini, ikki minst nú partafelagsskatturin er eitt sindur legri enn í øðrum londum. Her er hann 27%, og aðra staðni liggur hann kanska um tey 30%.

### Gott at testa skipanina nú

Uppa fyrspurning um tað er rætt at skatta fólkini, sum eru umborð á seismikkskipum eina sera avmarkaða tíð heldur Regin tað vera rimuligt. Hann heldur ikki tað er rætt at samanbera hetta við vanligu fiskiskap í fremmandum sjógv, sum onkur hevur lagt upp til.

„Her er talan um eitt ávíst projekt, sum miðjar mótt at finna olju og gass her. Og vit skulu sjálvandi skatta alt tað projektvirkseimi, sum er í gongd á føroyskum óki og harvið eisini tey, sum arbeiða við tí.“

Og tey, sum arbeiða her kanska bara í eina avmarkaða tíð eitt nú umborð á seismikkskipum eru væl ein partur av projektinum.

Sjálvur heldur Regin, at tað verður avmarkað, hvat vit fáa inn av skatti frá seismikkmanningunum. Henda skattingin er kanska meira at meta sum ein roynd at testa okkara skattaskipan.

„Eg haldi tað er gott, at hetta kemur nú, tí tað verulig gongd kemur í virkseimið, hevur tú fingið testad skattaskipanina út frá seismikkmanningunum.“

### Serskattur og nýtslugjald

Eftir at kolvetnisskattalógin er samtykt, skulu setast í gildi fylgiloigir viðvíkjandi fyrirsiting av lógini. Eftir tað kemur spurningurin um serskatt og royalty, tvs. nýtslugjald í sambandi við sjálv loyvi. Stóða er ikki



Regin Hammer, olju- og gassbúskaparfrøðingur

tikin til tað í sjálvandi kolvetnisskattalógini.

Regin Hammer sigur, at vit verða undir ollum umstøðum noyðd til at gera av, um vit skulu hava nakran serskatt, aðrenn loyvi verða givin.

Tá vit spyrja Regin, hvørja hugsan hann hevur um ein komandi serskatt heldur hann fyrri, at hetta er nakað hann hevur hugsað um og havt eina meining um, men tað er so nógv broytt síðani tað, ikki bert er oljuvinnan broyttur, eisini samansetingin av olju- idnaðinum er broytt. Sjálvur hevur hann hildið, at tað var rætt við einum serskatti, men í dag er hann ikki so visur í tí.

Hvat viðvíkur áseting av nýtslugjaldi - royalty - í sjálvum loyvinum, tá hesi verða givin, heldur Regin, tað vera eitt vánaligt ambod til at innheinta við, og tað skuldi man tí kanska ikki brúkt av nógv. Felögini vilja eisini sleppa undan tí sum pestin sjálv. Royalty verður nevnliga ikki sett eftir, hvat tú hevur eftir men eftir tí tú framleiðir. Hetta er sera vágiligt fyrri felögini, sum á henda hátt kunnu koma at gjalda hogan skatt sjálv tá tey hava stórt tap.

### Oljuvinnan sum aðrar vinnur

„Men hava vit hiltan parta-

felagsskatt, kanska ongan ella hiltan serskatt og endá onki ella lítit nýtslugjald, hvussu skal føroyska samfelagið ta fáa sín part av vinninginum?“

„Tað er spurningurin. Møguliga eru vit komin hartil, at oljuvinnan ikki longur er ein vinna, har tí vinnur milliónir av krónum uppá ein dag. Kanska er oljuvinnan við at gerast ein vinna sum flest allar aðrar vinnur. Felögini fáa teir pengarnar inn, sum tað kostar at fáa oljuna upp og litið meira enn tað. Og tá er ikki nógv eftir at skatta. Tað kundi sæð út til, at gongdin er tann vegin.“

Regin Hammer vísir á, at vil illa til, og oljuvinnur ger eitt dykk alfrat og t.d. endar niðri á 8 dollarum, so verður ikki nógv at geva burtur millum. Tá verða tað ein til tveir dollarar eftir til felagið, og teir pengarnir eru ov litið til at krevja skatt av.

Verður hetta gongdin so er greitt, at ein føroysk oljuvinna verður ikki tað gullnámíð, sum kanska fleiri hovdu ímyndað sær, nú tá ein hevur sæð, hvussu nógvir pengar vinnan hevur givið av sær við góðu oljuvinnunum.

Regin Hammer heldur tí, at vit eiga ikki at gloyma týdningin av tí avleidda virkseimi, sum oljuvinnan

gevur. „Um nakað fer í gongd, og tað kanska ikki gevur so nógv beinleiðis til landskassan, so kann tað seta nakað av virkseimi í gongd, og tann vegin kemur tað at verða betri fyrri føroyska samfelagið.“

Regin Hammer heldur sjálvur, at hetta við virkseimi og arbeiði í Føroyum er nógv sunnari og betri fyrri Føroyar. Tí reður eisini um at fáa føroyskar fyrirkotur við í útviklingin, men tað ikki fyrri einhvønn pris.

„Latið okkum ímynda okkum, at her kanska bert finst eitt oljufelt. Hava virkni á landi tá longu gjørt seg út til at tað kanska verða funnin nógv fleiri felt, so hava vit tá einki vundið men í veruleikanum tapt. Talan er og verður tí um eina ballansugongd millum tað vit gera logur í og tær vinnur vit hava til eina oljuvinnu.“

### Sattmálar kunnu broytast

Hoast hann hevur fingið ein góða bailast í útbúgvingini innan oljubúskap, so heldur Regin tað vera sera forlort at siga, antin tú skal seta høg ella lág krov til eitt nú serskattning. Við stóðuni sum hon er í løtum og útlitnum til, hvussu hon kann broytast enn meira, so kanst tú ikki so væl hugsa í búskaparlíggjum banum men kanska meira í taktiskum.

„Men um vit nú siga, at soleingi oljuvinnur eru lágir, so verður skattingin lág, og tað óvægta verður galdandi, um prisurin fer uppafur!“

Hetta er ein møguleiki, men tað er ikki serliga populært hjá oljufelögunum. Tað vilja tey kanska halda er eitt sindur unfair. Men tað er kanska ein metingarspurningur, um tann avtalan, sum varð gjord fyrri kanska fimm árum síðani, tá prisurin var lágur og undir øðrum fortreyttum, eisini skal vera galandi, tá prisirnir eru vörnir góðir aftur. Vanliga verður sagt í sáttmálum, at ein fortreytirnar broytast munandi, so er tann sáttmálin ikki galandi meira.

Spurningurin er so, um hetta er serliga heilbrig mannagongd!



Okkara oljufyrising hevur sera góð viðurskipti við útlendsku oljufelögin

# Útbjóðingin eigur at verða tíðliga í heyst

Skulu vit hava eina útbjóðing til heystar, so eigur henda at verða klár tíðliga í heyst, soleiðis at felögin fáa stundir at leggja sínar verkætlanir til rættis at byrja næsta summer, heldur Regin Hammer

Sum eygleiðari av gongdini í oljumálinum óll hesi seinastu árin ásanar Regin Hammer, at tað hevur gingið seint við at fáa tingini uppá pláss men hann viðgongur í sama viðfangi, at marknaðsemin eigur ein stóran part av skyldini.

-Eg haldi, at fólkin á Oljumáladældini hava brúkt biðitíðina ógíliga væl til at fyrireika seg í. Og tey hava borið seg rætt at. Sjálvur havi eg varhugan av, at forøyska oljufyrisingin hevur gott innlit í, hvat gongur fyr seg. Hon er ikki órealistisk og kennir eitt nú oljufelögin uppá fyrstu hond. Tí haldi eg man kann siga, at henda biðitíðin hevur verið bæði góð og ring.

Regin Hammer heldur annars, at um vit skulu hava eina útbjóðing til heystar, so eigur henda helst at verða klár rættliga tíðliga í heyst, tí felögin skulu verða klár at skjóta seismikk og hava eina verkætlan klára til næsta summer. Tá nyttar ikki at koma út við útbjóðingini so seint sum desember ella í januar. Felögin klára neyvan at seta saman eina nóg góða operatiónsætlan uppá so fáar mánaðir til at seta í gongd um summerið.

-Eg haldi tó, at alt tykist at vera á rættari kós, men vit mugu so líka ansa eftir, at útbjóðingin ikki verður seinnað aftur, um vit meina nakað við, at felögin skulu sleppa í gongd við leiting.

**Skilagott við bretar**  
Nú hevur Regin verið í Bretlandi í fleiri ár og tí eisini kunnað eygleiðt menningina av oljuvinnu har. Hvussu ímyndar hann sær eitt møguligt samstarv millum froyingar og bretar á oljuokinum?

-Tað kundi so verið innan fyrri útbjóðing, tí tað hava vit ikki roynt fyr. Eg trúgi væl, at vit kundu fingið nóg gott frá teirra roynd-

um.  
Regin Hammer heldur, at hetta eisini átti at borið til, tí fólkin á oljufyrisingini hava dugað sera væl at koma í samband við onnur lond og aðrar fyrisinginar til tess at vita, hvussu hesar hava skipað seg og borið seg at.

-Tær nýtist ikki at kopiera skipanir hjá øðrum. Tú kanst hyggja eftir, hvussu teir hava borið seg at og so taka tína egnu stóðu út frá tí.

**Høvuðsuppgáva um skatting í Føroyum**  
Regin Hammer lat herfyri inn høvuðsuppgávuna í sambandi við útbúgvingina í Dundee. Evið var netup oljuskatting, og um tann forøyska skattaskipanin naktaði torvin hjá Føroyum.

Hann gitti sær tí eina slíka skipan og bygd hana uppá nokur standard oljufelt. Ut frá tí gittu skattaskipanin kom hann fram til ta niðurstøðu, at forøyska okið var ikki so attraktivt m.a. tí at vágin er so stórur. Heitta eru so bert metingar, sum ein má vara seg við at lesa nakað ávíst út av. Men slík uppgáva kann geva eitt gott innlit í, hvort aspekt ein eigur at hyggja eftir, tá man designar eina oljuskattaskipan tvs. hvat hon skal gera og ikki, hvat oljufelögin skulu fáa burtur úr osfr.

Tað uppskotið, sum nú liggur í tinginum, er bara vanligur inntøkuskattur, sum óll lond hava. Fyri at fáa eina heildarmynd av eisini útviklingi má ein eisini vita, hvat serskattur og nýtslugjald skulu vera. Og tá ein útbjóðing skal fara út má ein eisini seta fólk at rokna uppá, hvussu nóg oljufelögin skulu gjalda fyrri at sleppa í gongd, hvussu nóg skulu tey fáa burtur úr osfr.

**Væl fyrri við fólk**  
Nú hann sjálvur hevur valt

at fáa sær eina hægri útbúgving innan oljuvinnu spurdu vit Regin, um vit í Føroyum útbúgvingarlíga sæd eru væl fyrri at taka imóti oljuvinnuni, soleiðis at vit ikki verða við sviðsøð, tá vinnan kemur í gongd?

-Tað haldi eg man vera á heilt góðari leið. Vit hava longu so nógvar froyingar, sum hava verið í praktikk ol. Tá hugsað verður um, at vit ikki enn hava sæd ein dropa av olju, so eru vit væl fyrri í so máta. Tað gongur eisini rættliga lang tíð frá olja verður funnin til framleiðsla byrjar.

-Nú tá tú hevur fingið eina útbúgving, sum er lutvíst sponsorað av oljufelögunum, hevur tú tá nakran ampa av tí, at onkur kanska heldur, at oljufelögin tá hava lagt bond á teg?

-Nú arbeiði eg so í Figgjarámalástýrinum, og har skal eg arbeiða „í móti“ oljufelögunum. Tað liggur í teirra áhugamáli at útbúga fólk til sín sjálvs og til mótpartin. Tað er einki veri fyrri eitt oljufelag enn at koma í eitt land, har eingin hevur ánið um, hvat tosað verður um, har vitleys krøv verða sett upp, og har eingin veit, hvat hvussu vinnan virkar og hvat hon kostar.

Regin Hammer sigur, at oljufelögin royna at útbúga fólk, soleiðis at hesi eisini kunnu arbeiða í tí landinum, tey koma til - tó ikki harvið fyrri at kunna keypa fólk ol. Tey, sum felögin skulu samráðast við ella í móti, mugu eisini hava ein ávísan forleika skal nakað skilagott koma burtur úr fyrri báðar partar.

Regin Hammer ber annars ótta fyrri eins og so nóg onnur, at lágu oljuprisirnir verða galdandi leingi aftrat. Men harvið tekur hann ikki undir við teimum, sum siga, at vit eiga at lata oljuna liggja tí betri tíðir - um her er nokur.

-Um oljufelögin ikki eru áhugað fyrri oljum, so er tað teirra avgerð. Sjálvur haldi eg ikki, at vit skulu blanda tað uppí, um vit vilja hava hana ella ikki. Soleiðis sum gongdin hevur verið, mugu vit lata ókonomisk áhugamáli finna út av tí. Ber tað ikki til, so ber tað kanska til seinni. Men leitar tú ikki nú, so finnur tú ongantíð út av, um nakað er í undirgrundi. Tí haldi eg ikki tað er nokur grund til at biða.

### Vit skapa karmar - oljufelögin leita

Regin Hammer heldur okkara uppgáva vera at skapa fyrirteytir fyrri, at oljufelögin við síni ekspertisu og pengum kunnu vita, um olja er her ella ikki.

-Oljufelögin skulu gera tað tey duga best, og tað er at finna olju. Vit skulu so skapa karmarnar, og gera tað møguligt undir okkara lógum og reglum, at leiting kann fara í gongd. Og so skulu vit tryggja, at vit fáa nakað burtur úr eisini. Kolvetnisskattalögin, sum er lögð fyrri tingið, er so ein partur av hesum.

Hann leggur aftrat, at umrøddu karmnar skulu so eisini fevna um ynski okkara at fyrireika forøysku vinnuna til at vera við.

Hvat viðvíkur einum almennum forøyskum oljufelag, so er tað eisini nakað, sum verður tikið við í metingarnar, tí oljufelögin koma inn í eitt nýtt óki. Fyri oljufelögin er tað eisini at meta sum eitt slag av skatti. Regin Hammer sigur, at vit mugu so vega eitt alment oljufelag upp í móti tí, um vit heldur vilja hava pengarnar inn gjøgnum skatt. Har má so vera ein javnvág.

(Regin Hammer ger vart við, at hetta eru hansara persónliga sjónarmið, og ikki tey hjá Figgjarámalástýrinum, har hann starvast

## Minningarorð um urtagarðsmannin Thorvald Poulsen

- eingin veit á morgni at siga  
hvar hann á kvöldi gistur

Ein egypalandsterð fyrri 12 árum síðan skapti vinnu- arlag millum Thorvald og meg, - sum hevur hildið á til henda dag

Tá Thorvald Poulsen vaks upp á Velbastað, var arbeiðið og virksema grundvøllur froyinga undir materielleu og sosialu tilveru teirra saman við kristindómi við áiti á Jesus papan, ið kennir teg betri enn tú kennir teg sjálfan, og góðtekur teg sum tú er.

Rættir tú hondina fram við bøn um stuðul og hjálp, tekur hann hana.

Henda trúgv og vitan Thorvalds gav honum tryggleika og kærleika til Jesus.

Sú ungur bleiv Thorvald útbúgving til urtagarðsmann í Danmark. Við áhaldandi hórðum arbeiði og kærleika til vakurlíka eydnaðist tað honum, at byggja ein urtagarð, hvørs blómur hava prýtt skemtilíga og álvarsamar lotur - mangan og mangastaðni. Thorvald var álvars- og skemtimáður, sum eftir viðurskiðum og umstøðum vardi gomul minningar og skaldskap.

Sum góður froyingur vildi hann, at í Føroyum skuldu froyingar ráða.

Hann var eisini vinur vinnuna, og góður at vitja. Heilsuna hevði hann góða og gjørt sær greitt, at henni skal man ansa eftir meðan hon er góð.

Arbeittsamur, frískur, sterkur og raskur sum ein unglingi. Ongar álvarssamar sjúkur at dragast við.

Ongantíð á sjúkrahúsið uttan hesa einuferð har hann lekk viðferð, sum best kann lýstast við orðunum hjá kenda danska skurðlækninum professor Rosing fyrri 100 árum síðani. -Operationen lykkedes - men patienten døde.

Góða Elspa, eg fari í hesi sváru lotu, og mini síðstu kvøðu til ein góðan vinmann, at takka tær mangar ferðir fyrri alt, tú hevur verið fyrri vinmann min. Thorvald Poulsen, urtagarðsmann.

Karl Nolsøe, Keypmannahavn

## Minningarorð um Miggommu Dorteia Petersen

f. 25.12.1923 - d. 19.1.1999

At Miggomma ikki er í millum okkum longur fólsh undarligt.

Miggomma var ein góð omma fyrri okkum omubørn, hon var altíð í góðum lag tá ið vit komu norður at vitja hana, hon kom altíð út á trappuna í móti okkum har vit fingið muss og klemm, altíð hevði hon einar ella fleiri bundnar hosur til okkum. Henni dámdi ikki tá ið man skuldi fara avstað aftur.

Tað verður undarligt at koma norður aftur tí, eingin stendur á trappuni og tekur í móti okkum.

Hon var so sjúk at Jesuspápi vildi hjálpa henni við at taka hana heim til sín so hon bleiv frísk.

Men vit vilja takka henni fyrri alt hon hevur verið fyrri okkum og vit biðja Jesuspápi um at passa uppá hana, tí einaferð skulu vit mótast aftur heima hjá Jesuspápa.

Vit biðja Jesuspápa um at hjálpa og styrkja okkum í stóru sorg okkara, nú vit hava mist okkara kærta mammu, vermmamm, ommu og langommu.

Sov blítt og søtt  
og droyt um sól  
sum lýsir yvir hav  
gud fáðir, hann í himli býr  
skal ansa eftir tær.

Vit vilja lýsa fríð yvir minnið um okkara kærta ommu.

Alis og Julian